

«Å BEKJENNE TROEN» – HVA ER DET?

Menneskene søker mening med sine liv og sine virkeligheter, og svarene består i *omfattende* tolkninger, kalt religion og livssyn: De har tre ting felles: (1) Mennesket er kilden, (2) de overstiger fornuftens grenser med spekulative antagelser og opplevelsesmystikk, og (3) de er lovreigion i en eller annen form - også når troen på mennesket er det religiøse moment (human-etikk).

«VÅR HELLIGE TRO»

Kristentroens kilde er ikke mennesket, men Guds underfulle inngripen i en bevitnet Jesus-historie, og derfor etterprøvbart, slik den oppstandne Jesus viste. «Kan noe godt komme fra Nasaret?» spurte Natanael. «Kom og se!» svarte Filip, og Natanael kom til tro på Ham som er troens kilde og begrunnelse (Joh 1:46). Den som kommer til Jesus, kommer til tro på ham som høres og er virksom med evangeliet om ham. Han vet om oss før vi hører innbydelsen og kommer til tro.

Vi tror ikke på oss selv eller på «min» tro, eller på «kirkens» tro, men på «Guds evangelium» eller «evangeliet om riket» (Mt 4:21, 9:22, 24:14, osv), også kalt «Kristi evangelium» eller «evangeliet om Jesus Kristus» (Mk 1:1, jf Rom 1:1, osv). Evangeliet er ikke menneskeverk, poengterer apostelen (Gal 1:11). Kristus ga sine utvalgte apostler og deres etterfølgere et bestemt oppdrag – å forkynde evangeliet for at folk skulle vende om og la seg døpe i Jesu navn til syndenes forlatelse til et nytt liv (Mk 1:4, Lk 3:3, Apg 2:38, osv) Da er troens gjenstand evangeliet i *avgrenset* mening, Ef 1:7 – I ham har vi forløsningen som ble vunnet ved hans blod, syndenes forlatelse (Kol 1:14, Apg 10:43, 13:38, 26:18). Heb 10:18 – hvor det er tilgivelse for syndene, trengs ikke lenger noe offer for synd.

Altså er ikke troen vår prestasjon ved å gjøre de riktige tingene. Lik evangeliet, er også troen Guds gave, gitt av nåde til dem som hører Kristi evangelium. Uttrykksmåten blir deretter. Her følger en kortfattet oversikt:

Uttrykket «å komme til tro» (el troen) møter oss mange ganger under lesningen av Nytestamentet (Joh 4:39, Apg 4:4, Ef 1:13, osv). Et tilsvarende uttrykk er «å få troen» (Apg 3:16, 2 Pet 1:1, osv). Ved troen *får* vi – lik Abraham - Guds gave-rettferdighet, Jesus Kristus (Rom 4:13, Ef 3:17, 6:1|3, Fil 3:9), og med ham *adgang* til den nåde vi står (Rom 5:2, Ef 3:12). Det er ham vi tror på, som apostelen sikter til i Gal 3:23 – Før troen kom, ble vi holdt i varetekt under loven, innestengt helt til den tro som skulle komme, ble åpenbart. Jesus er troens opphavsmann og fullender (Heb 12:2). Troen er også håp til Gud (1 Pet 1:21).

Evangeliet er «troens ord» (Rom 10:8, 17). Den tro vi kommer til og får, får vi også opplæring i (Apg 11:26, 2 Kor 10:15) og vokser i (1 Tess 1:3). Guds kirkes tro på jorden er

«den tro som en gang for alle er overgitt» - vår »høyhellige tro som vi skal oppbygge hverandre på (Jud 3, 20). En kristen «holder fast ved troen» og blir *bevart* ved å ta vare på «Guds ord», det vil si apostelordets lære fra Kristus (Apg 2:42, 14:22, 2 Kor 1:21, 24, 2 Tim 4:7, 1 Pet 1:5). Alternativet er å *komme bort fra* troen, eller *falle fra* ved å forsømme Guds ord (Rom 15:2, 1 Tim 4:1, 6:10, 21). Troen er Guds kirkes *felles* tro (Rom 1:12, Ef 4:5, Tit 1:4, 3:15), men enhver må ransake seg selv om jeg «er i troen» (2 Kor 13:5), «lever i troen» (Gal 2:20), «blir stående i troen», det vil si å praktisere dåpen ved å øve troen på Kristus som gave i gjerningerr med ham til eksempel (Joh 13:15, 1 Tess 1:6, Kol 1:23, 2:7, 2:12, Tit 3:8).

Mot denne bakgrunn forstår vi hva bekjennelse i nytestamentlig mening handler om – troen fra Gud - *Guds* tro, *den* tro som Gud skaper ved sitt ord i dem som hører tekster fra Den Hellige Skrift opplest og utlagt, og hører dem vitne om Jesus Kristus (Joh 5:39, 46). Da lærer vi den treène Gud å *kjenne*, har evig liv og *bekjenner* hva Gud vitner om seg selv, mennesket og verden. Jes 55:3 – Hør, så skal deres sjel leve.

Døperen Johannes var den siste og den største av Guds profeter i den gamle pakt, Joh 1:7 – Han kom til et vitnesbyrd for å vitne om lyset, for at alle skulle tro ved ham. Her sier evangelisten med få ord det vesentlige ved kirkens Kristus-bekjennelse: (1) *Kilden* er ikke mennesker, men Gud som legger beslag på dem han utsender med sitt ord. (2) *Innholdet* er «Lyset», her Guds herlighet stilt fram for verden, men skjult i Jesu tjenerskikkelse. (3) *Hensikten* er troen på «Lyset», for Jesu persons hemmelighet lar oss kjenne Guds innerste hjertelag og ha evig liv. (4) *Midlet* er Guds ord, formidlet med begripelige ord på et menneskelig språk.

Sett frå vår side, må vi begynne med midlet. Veien til tro heter Guds ord, og veien til grunnfestet tro er den samme. Vi må høre *Guds* vitnesbyrd ved *profetenes* ord om den kommende Kristus, og høre *Guds* vitnesbyrd ved *apostlenes* ord om «Den Kommendes» lidelse, død og oppstandelse. Derfor ba Jesus «også for dem som ved deres ord tror på meg», Joh 17:20 (Rom 10:17, 1 Kor 3:5, 15:1f, Ef 2:20).

BEKJENNELSENS ÅRSÅK I EN BEVITNET HISTORIE

Det gammeltestamentlige rettspråk preger det nytestamentlige bekjennelsesvokabular. Det hebraiske ord for ”tro” har samme rot som ”amen” – å holde noe for sant og troverdig, eller avgi et sant og troverdig vitnesbyrd om noe man har sett eller hørt. Hva Gud sier, det skjer (Sal 33:9), og troen legger sitt «amen» dertil, Gud til ære og pris.

Karakteristisk er de lovprisende *tilbakeblikk* på Guds verk i naturen og i gudsfolkets historie. Med lovprisende tilbakeblikk blir Guds underfulle gjerninger proklamert og offentlig forkynt. Tilbakeblikkene stadfester kunnskap som åpenbaringsordets Gud har gitt om seg selv, mennesket og verden, og gir samtidig uttrykk for tillitsfull kjennskap til den sanndrue og trofaste Gud, lik venn til venn (5 Mos 26:5b-9, Jos 24, Sal 105).

Slike tilbakeblikk har karakter av *påminnelser*. Vi skal ikke mimre passivt – husker du den gang? - men aktivt ihukomme og anvende – enhver på seg selv - Guds undergjerninger til

frelse. Det er hva Kristus befaler oss å gjøre, når vi mottar alterets sakrament og svarer Faderen med takksigelser for samfunn med Sønnens legeme og blod, gitt for verdens synder.

Eksempel: *1 Krøn 16:4-13*. Hva Guds folk eller kirke bekjenner, det bekjenner ”jeg”. Troens gjensvar i jeg-form (Sal 22:23 o a) bevitner Guds ord og verk som tilværelsens grunnvoll. Vi priser Gud som viser miskunn *for sitt Navns skyld* – og ikke av noen annen grunn (Sal 25:11, 51:3, Jer 14:21, Dan 9:17 etc).

Likheten mellom gudsfolkets bekjennelse i den gamle og den nye pakt er ikke begrenset til formene. I likhet med Guds folk i den gamle pakt gjelder også kirkens bekjennelse *Guds ord og verk* i fortid, nåtid og framtid. Forskjellen beror på forholdet *løfte og oppfyllelse*.

Nytt er evangeliet om det store hovedunder, at ”Ordet ble menneske” i jomfru Marias morsliv og tok bolig iblant oss (Joh 1:14). Og nytt er Guds vitnesbyrd da han oppreiste gud-mennesket fra de døde og stadfestet Jesu person og verk - den Hellige og Rettferdige som har oppfylt loven i alle deler og båret verdens synder i alles sted. Derfor kretser Guds evangelium om Guds løfters oppfyllelse i Jesu tjenerskikkelse, Heb 1:1 – Mange ganger og på mange måter har Gud i fordums tid talt til fedrene ved profetene. I disse siste dager har han talt til oss ved sin Sønn... (Lk 24:44-48. Apg 2:32f, 36. 1 Kor 15:1-5)

JESUS – ”GUD AMEN”

Jesu utleggelse av «Skriftene» stadfestet oppfyllelsen, begrunnet kirkens Kristus-bekjennelse og autoriserte de tolv og deres etterfølgere i prekenembetet. Lik Herrens apostler, må også prester og predikanter legitimere sin gjerning med Kristi ord og lære fra Faderen – og med ingenting annet. På dette vilkår lærer mennesker Guds underfulle kjærlighet å kjenne, og si rett «amen» til alle Guds kirkebefalinger.

Mt 5:18 - Amen, sier jeg dere. Evangelistene har beholdt det hebraiske ordet ”amen”, og Herrens apostel likeså, 2 Kor 1:20 – Guds løfter, så mange som de er, har fått sitt ja i ham. Derfor får de også sitt amen ved ham, Gud til ære ved oss. Apostelen bekjente ikke et «tja, men», men hva Faderen bekjente, og Jesus med ham. Hvor «amen» står i grunnteksten, oversettelsen beholde ordet i ærbødighet for ham som er Guds amen i alt hva han er, har gjort og gjør. Guds lov fikk sitt ”amen” i ham, da Faderen kastet verdens synd på Sønnen som led døden i alles sted (Rom 6:23, Joh 18:7, Esek 18:4, Gal 3:13). Samtidig ble Guds nådeløfter oppfylt (Rom 3:25f). Over alt i evangeliene hvor Jesus tar ”amen” i sin munn, bekjenner han Guds løfters oppfyllelse - både lovens oppfyller og nådeløftenes oppfyllelse i ham.

Hos profeten Jesaja står det (Jes 65:16) om dem som søker velsignelse, at de skal velsigne seg «i Gud Amen» (grunnteksten). Jesus talte og handlet som både ”Gud Amen” og velsignelsen i egen person. I sendebrevet til Laodikea-menigheten omtaler han seg selv som ”Amen, det troverdige og sanne vitne, BEGYNNELSEN til Guds skaperverk” (Åp 3:14). Den samme person som gjennomskuer enhver reservasjon, opptrådte i Jesu tjenerskikkelse som *Guds bekjennelse og velsignelse* til menneskene (Joh 1:7, 3:32, 37, 10:25, 15:25, 18:37 osv. Jf 1 Joh

5:10, Åp 1:2, 5). Det gudmenneske vi bekjenner, er den samme Jesus som åt og drakk sammen med tollere og syndere den gang, og den samme som skal komme i synlig herlighet som verdens dommer på den ytterste dag. Også da skal han være de velsignedes velsignelse og Guds amen til Riket som er beredt dem fra evighet (Mt 25:34, jf Ef 1:4, Rom 8:17).

Jesu tilhørere den gang oppfattet at han er ”**Gud Amen**” og undret seg (Mt 7:29). Kristus-bekjennelsen ble til frelse for noen, blant dem fangevokteren i Filippi, Apg 16:31 - Tro på Herren Jesus! (Jf 1 Tim 1:15) Samme oppmuntring lyder i Den athanasianske bekjennelse under avvisning av falske Kristus-bekjennelser, begrunnet i reservasjonens kunst: ”Dette er den allmenkristne tro. Den som ikke oppriktig og fast har denne tro, kan ikke bli salig (Athanasius pkt 40).” Den bekjennende kirke etterfølger Jesus - Guds Amen og kirkens fremste bekjenner, og deler hans glede med Faderen og Ånden i kirkens samfunn med hans legeme og blod i alterets sakrament. Dette samfunn er likeså fullkomment og evig som han selv (Joh 15:11, 16:24, 17:11. Jf Lk 2:10, 52, 15:24, Mt 25:21).

SALME 34 I MATTEUS-BERETNINGEN OM CAESAREA FILIPPI-HENDELSEN

Ved hjelp av *Salme 34* har Matteus redigert beretningen i Mt 16: *V 6-10* = Mt 16:17. - *V 11-14* = Mt 16:20-22. - *V 15-18* = Mt 16:24-26. - *V 19-22* = Mt 16:27f. En tydet redaksjon gjenspeiler Jesu undervisning og stiller leseren i et tilhørerforhold til ham. (Jf 1 Sam 21: Saul/David = Peter/Jesus).

”*Denne elendige*” i salmen er ”klippen” i Mt 16:18, dvs Sønnen i Jesu tjenerskikkelse. Han identifiserer seg med de elendige, bærer deres elendighet som sin, og blir kirkens klippegrunn (el hjørnestein, Ef 2:20, jf Sal 118:22, Jes 28:16, Apg 4:11 o a).

Jesu eksamensspørsmål til de tolv var dette: ”Hvem sier dere at jeg er?” Peter svarte på deres vegne og Kristus-bekjennelsen lød for første gang, Mt 16:16 – Du er Kristus, den levende Guds Sønn (se v 13-20, par Mk 8:27-30, Lk 9:18-21). Jesus foretrakk selvbenevnelsen «Menneskesønnen», men uansett tittel, avslører svaret Jesu persons hemmelighet - foreningen av Gud og menneske i Jesu person. Dette mysterium er forutsetningen for hans vandring opp til Jerusalem og hans stedfortredergjerning (Rom 1:1-4, 9:5b, Heb 1:3ff).

Videre merker vi oss tre ting: (1) Jesu saligprisning fremhever *Kristus-bekjennelsens evighetsbetydning* for hvert menneske (jf Rom 10:1-9. (2) Hendelsen bekrefter *de tolv kronvitne-posisjon* i endetidens gudsfolk. (3) Peters innsigelse gjaldt også kallet til *skjebnefelleskap med Jesus* (Mt 16:21ff, Mk 10:32-45, Lk 9:22-27. Jf Joh 6:66ff). Da den oppstandne Jesus utla Skriftenes vitnesbyrd om ham, åpnet han disiplenes sinn til å forstå det som er skrevet om ham i ”Mose lov og i Profetene og i Salmene”, Lk 24:45. Det skjedde etter påskebegivenhetene. På Pinedagen oppfylte han løftet til apostlene og utrustet dem med Åndens gaver til å overgi til kirken Kristi lære fra Faderen (Joh 12:24-26, 14:26, 17:20).

Peters reaksjon mot Jesu *korsteologi* avslører menneskets trang til selvopphøyende herlighetsteolog og stivnakket motstand mot Gud. Stilt overfor etterfølgelsens pris, presenterer

vantroen den bekvemme reservasjon. Veien fra bekjennelse til fornektelse er kort, selv for en Herrens apostel (Jer 8:4-12, Sal 14,1, Joh 6:66, Kor 1:20-25).

Menneskets problem er ikke hva Gud har bekjent om Jesus fra Nasaret, men omkostningene, som menneskenaturen avskyr (Gal 2:19ff, 5:24, 6:14). Hvem tør sette korsteologi opp på sin ukeplan? Døpte mennesker har ingen rett til å foreskrive dåplivets skjulte liv med Gud i Kristus Jesus (Rom 6:6, 14, 7:4, 6, 8:2, 12:1f osv. Joh 12:25f). Det kirkeødeleggende problem er hverken Peters eller våre svakheter, men bekjennelse med forbehold uansett motiv.

Bekjennelsen til Jesu person kan sies med få ord (Lk 9:20 – Guds Kristus, Mk 8:29 – du er Kristus). Noe lignende gjorde Døperen Johannes, den siste av profetene, da han pekte på Jesus og sa, Joh 1:29 – Se, Guds Lam. Med denne mini-preken sammenfattet han Det gamle testaments Kristus-vitnesbyrd. Jesu undervisning i Skriftene utdypet Døperens ord. Peters reaksjon illustrerer vår formørkede forstand. Hadde Jesu fiender visst hvem han var, ville de ikke ha korsfestet «herlighetens Herre», skrev Paulus med sideblikk på seg selv (1 Kor 2:8).

Eksempler på steder som belyser Kristus-bekjennelsen: *Natan-profetien*, 2 Sam 7:12, 1 Krøn 17:11. *David's trøst under korset*, Sal 16:8-11, 45:8, 89:1-4, 110:1f, jf 132:11ff.

Evangelistenes redigeringer gjenspeiler *Jesu påskeperspektiv* på sitt liv før sin korsdød. De lar oss møte «klippen», skjult i «den elendige» og forkastet i alles sted. Også vi istemmer Jesu påskeperspektiv, men i ettertid og bekjenner HERREN ved Guds nåde-side, slik Skriftene har sagt. Begrunnelsen har Gud gitt, som stadfestet Jesu person og verk da han oppreiste ham fra de døde og opptok ham til himmelen som «vår bekjennelses apostel og øversteprest» (Heb 3:1. Jf 4:14, 6:19f, 8:1, 9:11f). Han er skaperverkets midler og gjenspeiler, og kirkens hjørnestein og lærer som styrer og nærer sin kirkebrud med apostelordets lære fra ham og Faderen.

INNHOLDSBESTEMTE FORMLER OM JESU PERSON OG VERK

Mange har startet undervisningen om kirkens bekjennelse med utgangspunkt i kristologiske og trinitariske formler i Nytestamentet (Mt 28:19, Rom 1:2f, 1 Kor 12:4-6, 2 Kor 13:13, Ef 2:18). Med dette utgangspunkt kan man beskrive fremveksten av de oldkirkelige bekjennelser, fra den enkle dåpbekjennelse (Apostolicum) til utviklede bekjennelsesformularer av liturgisk og dogmatisk art (Nicenum og Den athanasianske bekjennelse). Fremveksten illustrerer bekjennelsens tilblivelseshistorie like fra Caesarea Filippi. Troens «ja» til Guds Jesus-vitnesbyrd medfører alltid et «nei» til avgudene (det første bud). Det konkret-anskuelige uttrykk er deltagelsen i kirkens nattverd (1 Kor 10:21f, 1 Joh 5:20f).

Dette imperative forhold blir ofte tilslørt med den historisk-beskrivende framstilling. Tilbake står kulturbetingede vitnesbyrd om fortidige kristendomssyn, for tilslørt er Kristus-bekjennelsens guddommelige kilde og trinitariske struktur like fra begynnelsen. Men verre er den ignorans som rammer *bekjennelsens blivende autoritet i kraft av det Guds ord den bevitner*. Da går bekjennelsens samlende oppgave tapt med kirkeødeleggende virkning.

Mitt utgangspunkt er apostelens kronvitne-posisjon som øyenvitne til den oppstandne

Kristus, lært av ham og utrustet på Pinsedagen med Helligåndens gaver til å overgi læren fra ham. 1 Kor 15:3b-4 – Jeg påminner dere, brødre, om det evangelium som jeg forkynte for dere, som dere tok imot og som dere også holder fast ved. Ved det blir dere også frelst, om dere holder fast ved det ord som jeg forkynte for dere som et evangelium, så sant dere ikke forgeries er kommet til tro. Jeg har i min grunnleggende undervisning overgitt til dere det jeg selv har mottatt: Kristus døde for våre synder, slik Skriftene har sagt osv. – Apostelen viser indirekte til Jesu undervisning med bruken av Jesu formel om sin person og sitt verk (Mt 16:21). Altså er det den rett utlagte Skrift fra dens Herre som begrunner kirkens Kristus-bekjennelse og apostelordets autoritet og myndighet i kirken.

1 Kor 12:3 – ingen kan si "Jesus er HERREN" uten ved Den Hellige Ånd. (Rom 10:9b) 1 Kor 8:6 – en eneste Gud, Faderen. Han er alle tings opphav, og i ham har vi vårt mål. Og en eneste Herre, Jesus Kristus. Ved ham er alle ting, også vi. Ved å kombinere to ledd, bekjenner apostelen bekjennelsen til den éne Gud – JAHVE (5 Mos 6:5) og bekjennelsen til mennesket Jesus som sann Gud – JAHVE. Faderen er Gud, og Kristus er Gud, og likevel ikke to guder, men to personer i samme Gud – den éne alle tings *opphav og mål*, den andre alle tings *midler*. Ved Herren Jesus har vi adgang til Faderen, som har gitt sitt vesen til kjenne for menneskene i gudmennesket Jesus, slik han hadde lovet. (Jf 1 Tim 2:5)

Heb 3:1, 4:14 – Dere hellige brødre, som har del i et himmelsk kall, gi derfor akt på vår bekjennelses apostel og øversteprest, Jesus! /.../ Da vi altså har en stor øversteprest som har faret opp gjennom himlene, Jesus, Guds Sønn, så la oss holde fast ved bekjennelsen. Guds "apostel og øversteprest" er Sønnen i Jesu skikkelse. Ham vi bekjenner – både personen og verket, er bekjennelsesens innhold og vårt himmelske kall. (Jf 1 Joh 4:2, 2 Joh 7 - kommet i kjøtt og blod.)

Andre eksempler er Kristus-hymnene: *Fil 2:6-11*. Jesus er HERRE(N) - JAHVE - til forskjell fra "kaiser Kyrios". *Kol 1:15-20*. *Ef 1:3-14* (merk den indretrinitariske lovprisning) og *5:14*. *1 Tim 3:16*. *2 Tim 2:11-13*. Hymnisk preg har også Rom 1:3-4, 1 Kor 15:3b-5, 2 Kor 13:4. Jf Apg 2:36.

Nytestamentets bekjennelsesformler og hymniske stoff uttrykker troens hengivne tilbakemelding til den treene Gud for hans underfulle gjerninger i Jesus Kristus. Denne tilbakemelding representerer den Kristus-virkelighet som utelukker menneskers overhøyhetskrav og gudemylde. Denne eksklusivitet var og er provoserende, og ofte tilslørt og stemplet med ord som konfesjonell, intolerant, respektløs osv. De første kristenforfølgelser artet seg som *retts-tvister* om statsmaktens uinnskrenkede overhøyhet. (Jud 4, 1 Tim 6:15, Åp 17:14) Nytt i modernitetens samfunn er *folkemaktens* inntog i kirkeorganisasjoner av parlamentartisk type.

DEN NYTESTAMENTLIGE HOMOLOGI

Leksikalske oversikter besvarer ikke spørsmålet **hvem** bekjenner **hva**? Oversiktene refererer til *hendelser* av bekjennelseskarakter og til beslektede ord og uttrykk. Vi er henvist til ordene i deres meningsgivende sammenheng.

Ordstammen til det greske ordet *homologia* signaliserer poenget: Homo-logi av verbet

homo-logein = å **samme-si**. Følgende oversikt belyser kirkens bekjennelse med vekt på illustrerende eksempler uten krav på fullstendighet:

- Å *stadfeste, bevitne, forsikre et løfte med ed*. **Eksempler:** Herodes forsikret med en ed å gi Herodias hva hun bad om (Mt 14:7). I samme betydning talte Stefanus om Guds oppfyllelse av sitt løfte til Abraham (Apg 7:17).

- Å *vedkjenne seg, kjennes ved, si ja til* - brukt om den bekjennelse man avlegger. **Eksempler** med eskatologisk horisont: Heb 3:1b – gi akt på vår bekjennelses apostel og øversteprest og apostel (4:14, 10:23). 1 Tim 6:12 – søk å vinne det evige liv som du er kalt til og har bekjent deg til med den gode bekjennelse for mange vitner. **Illustrerende** er Jesu bekjennelse på Dommens dag, Mt 10:32f (Lk 12:8f) - Hver den som bekjenner meg for menneskene, skal også jeg bekjenne for min Far som er i himmelen. Men den som forneker meg for menneskene, skal også jeg fornekte for min Far som er i himmelen. Disse ord stadfestet Kristus ved aposteltidens slutt, Åp 3:5 – Den som vinner seier, skal /.../ bli kledd i hvite klær, og jeg skal ikke stryke ut hans navn fra Livets bok. Jeg skal kjennes ved hans navn for min Far og hans engler. (Jf å være ”kjent» av Gud, eller «godtatt» av Gud, 1 Kor 8:3, 14:38.)

Forholdet mellom de to Jesus-ordene *illustrerer kirkens lærenorm i nåtid og framtid* (Åp 14:4b). 1 Tess 2:13 – Da dere fikk overgitt det Guds ord som vi forkynte, tok dere imot det, ikke som menneskeord, men som det Guds ord det i sannhet er.

- Å *innrømme, erkjenne eller tilstå*. **Eksempler:** Døperen Johannes bekjente (el innrømmet) åpent: «Jeg er ikke Messias» (Joh 1:20). Om Guds trosvitner i den gamle pakt sier Heb 11:13 – de bekjente (el erkjente) at de var fremmede og utlendinger på jorden. Paulus «tilsto» for landshøvdingen Felix (Apg 24:14) at «jeg dyrker fedrenes Gud ved å følge den veien som de kaller en sektlære. For jeg tror alt som er skrevet i Loven og Profetene».

Med samme betydning blir bekjennelse (el homologi) også brukt om *syndsbekjennelse*, 1 Joh 1:9 – dersom vi bekjenner (el erkjenner) våre synder, er han trofast og rettfærdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett.

- Å *tale åpent og likefrem, bekjenne rett ut, erklære, slutte seg til* (uten forbehold). **Eksempler** – om *Jesu person*: Blant rådsherrene fantes de som trodde på Jesus, men av frykt for fariseerne bekjente de det ikke, for at de ikke skulle bli utstøtt av synagogen (Joh 12:42). 1 Joh 2:23 – Den som forneker Sønnen, har heller ikke samfunn med Faderen; den som bekjenner Sønnen, har også samfunn med Faderen (3:3f, 4:3). – Om å bekjenne med munnen, Rom 10:10 - Med hjertet tror man til rettfærdighet, og med munnen bekjenner man til frelse.

Eksempler om *læren*: Rom 10:9 – Om du med din munn bekjenner Jesus som HERREN... (Joh 9:22, 1 Joh 4:2 og 15. Jf 2 Joh 7). Tit 1:16a – De påstår at de kjenner Gud, men de forneker ham med sine gjerninger. (Jf Mt 7:23, Apg 23:8) **Illustrasjon:** Forholdet mellom Akans bekjennelse, Jos 7:19-21, og Jesu bekjennelse for Pilatus, Joh 18:35-19:16.

- Å *lovprise*. Heb 13:15 – La oss da ved ham stadig bære fram for Gud vårt lovprisningsoffer,

det vil si frukt av lepper som priser (homologunton) hans navn. (Jf Rom 14:11 (Jes 45:23) **Eksempler:** «Sangene» (cantes) ved Sakarias, jomfru Maria og Simeon, Lk 1-2. *Hanna Fanuels* lovprisning, Lk 2:38. - *Jesu* lovprisning, Mt 11:25. - *Pauli* lovprisning, Rom 11:33-36. - *Kristushymnen*, Fil 2:6-11. - *Gudsfryktens mysterium*, 1 Tim 3:16.

Evangeliets utbredelse blant hedningene utbrer lovprisningen til Guds ære, Rom 15:9. Apostelens lovprisning belyser forholdet mellom Guds løfte og oppfyllelse, eller *Skrift og bekjennelse*, 16:25-27 (jf Heb 10:19-25, 2 Kor 1:3, Ef 1:3-14).

JOHANNES-SKRIFTENES KRISTUS-VITNESBYRD

Johannes legger vekt på to ting: *Hvem* Jesus er - Guds Sønn fra evighet (Joh 1:15, 34), og *hvorfor* han ble sendt til verden - for å åpenbare Guds herlighet i sin lidende lydighet (1:1-9, 5:36f) og gi evig liv (Joh 17:3, 1 Joh 3:15f, 4:14, 5:11). Med denne vektlegging oversetter Johannes evangeliet til en gresk tankeverden. Da bruker han to ordgrupper som i hovedsak sammenfaller med «homologia» el «homologein»: Den ene er ”**martyrein**” – å vitne, **martyr** - et vitne, og **martyria** – vitnesbyrd. Av senere opprinnelse er ordet ”martyr” i betydningen ”blodvitne”. Den andre ordgruppen knytter an til verbet ”**tære**in” – å ta vare på, holde fast ved noe, det vil si noe verdifullt.

a. Vitne-termene.

Johannes bruker dem trinitarisk om henholdsvis Faderens, Sønnens og Åndens vitnesbyrd. **Faderens** vitnesbyrd om Sønnen: Joh 5:26, 36 – Liksom Faderen har liv i seg selv, har han også gitt Sønnen å ha liv i seg selv. /.../ De gjerninger som Faderen har gitt meg å fullføre, /.../ vitner om meg at Faderen har sendt meg. Faderen /.../ har selv vitnet om meg. /.../ Dere ransaker Skriftene fordi dere mener å ha evig liv i dem, og det er de som vitner om meg. (Jf 1 Joh 5:9-11). Altså er Faderen selv årsaken til HERRE-navnet brukt om Jesus fra Nasaret. Her supplerer Johannes overleveringen om Faderens proklamasjoner ved Jesu dåp (Mt 3:17) og på berget (17:5, 2 Pet 1:17, jf 1 Mos 22:2, Sal 2:7, Mt 12:18 = Jes 42:1ff). Proklamasjonene er *Faderens* bekjennelse, som stadfester sitt løfte om Sønnen.

Sønnen forherliget Faderen med ord og gjerninger fra Faderen (Joh 14:8-14). Sønnen vitnet ikke av seg selv, Joh 3:32-35 – Det han har sett og hørt, det vitner han, /.../ den som tar imot hans vitnesbyrd, stadfester at Gud er sanndru. Han som Gud har sendt, taler Guds ord. Gud gir ikke Ånden etter mål. Faderen elsker Sønnen, og alt har han lagt i hans hånd (jf v 11, 16f, 7:16f, 8:14-16, 18:37).

Sønnen åpenbarte Guds NAVN i Jesu skikkelse (Joh 1:14. Jf JEG ER-stedene: JEG ER den gode hyrde, JEG ER Oppstandelsen og Livet, osv). Joh 17:6 – Jeg har åpenbart ditt Navn for de mennesker du gav meg fra verden. /.../ de har holdt fast på ditt ord. (Jf 2 Mos 33:19-23 og 5 Mos 4:12 med Døperens vitnesbyrd, Joh 1:15-18.) Jesu utleggelse av Skriftene – den rett utlagte Skrift - er av himmelsk opprinnelse og så ganske annerledes enn verdens visdom (1 Kor 2:6ff). Han er Guds rene Lam som bærer verdens synd (Joh 1:29). Merk uttrykkene ”Herrens lære”,

Apg 13:12, og ”Guds vår Frelses lære”, 1 Tim 2:10 (jf Åp 1:2, 5, 9, 12:17, 19:10, 20:4. Jf 1 Kor 1:6, 2 Tim 1:8 osv).

Åndens vitnesbyrd om Sønnen, Joh 15:26b – han skal vitne om meg, sier Jesus, det vil si om hans person og verk. Utrustet med Den Hellige Ånd, kunne Herrens apostler overgi Sønnens lære fra Faderen til kirken i den nye pakt, Joh 14:26 – talsmannen, Den Hellige Ånd, som Faderen skal sende i mitt navn, han skal lære dere alt og minne dere om alt det jeg har sagt dere. (Tekster til utdyping: Joh 16:7-15, Lk 24:44-49, 1 Joh 5:6-12.)

Ved siden av denne trinitariske bruk av vitne-termene bruker Johannes det sammenfattende uttrykk ”*Guds vitnesbyrd*”. 1 Joh 5:9f – Vi godtar jo vitnesbyrd fra mennesker, men Guds vitnesbyrd er sterkere. For dette er Guds vitnesbyrd: Han har vitnet om sin Sønn. Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg. Men den som ikke tror Gud, har gjort ham til en løgner, fordi han ikke har trodd Guds eget vitnesbyrd om sin Sønn. (Se Åp 1:2, 9, 19:10. 1 Kor 2:1f.)

På lignende vis bruker apostelen *Paulus* de sammenfattende uttrykkene ”*Guds visdom*” og ”*Guds hemmeligheter*”. De handler ikke om en okkult viten, tilgjengelig for en innvidd krets, men om den kunnskap som var hos Gud før verdens skapelse og *ble åpenbart* i gudmennesket Jesus Kristus. Det er den kunnskap som ble kunngjort i verden ved Herrens apostler, og etter dem ved deres etterfølgere i prekenembetet. 1 Tim 3:16 – Det må alle bekjenne, at gudsfryktens hemmelighet er stor: Han ble åpenbart i menneskers skikkelse, vant sin rett i Ånden, ble sett av engler, forkynt for folkene, trodd i verden, tatt opp i herlighet. (1 Kor 2:1, 9f, 4:1, 15:1-3, osv)

Altså bekjenner Guds kirkelemmer hva Gud har bekjent om sitt hjertelag og sin frelsesvilje, stilt fram for verden i Jesu person og verk. *Begrunnelsen* er Guds undergjerninger i en bevitnet Jesus-historie om hans lidelse, død og oppstandelse, slik Skriftene har sagt. Ved denne gudskunnskap blir mennesker kjent med den eneste sanne Gud i hans selvhengivende kjærlighet, lik en venn å stole på i liv og død. Denne tro fra Gud – *Guds tro* - gir adgang til Faderen ved Sønnen i Bønnens Ånd. Ånd. Kristus-bekjennelsen drar oss med i den evige lovprisning mellom personene i Den Hellige Treénhet - som i himmelen, så også i Guds kirke på jorden.

Illustrasjon: Ef 1:3-14.

b. Holde-termene

Det greske *tæreîn* = å overholde, holde fast ved og ta vare på, er brukt om Guds ord og befalinger til kirken i den nye pakt. Denne ordbruk sier ikke noe annet enn vitne-termene, men utdyper *tosidigheten* mellom bekjennelsens kilde og den bekjennende kirke. 1 Joh 2:2f – Han er forsoningen for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens. Det som viser oss om vi har lært Gud å kjenne, er om vi holder hans bud. 4:10. – Kjærligheten er ikke det at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder. Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre. (Jf Joh 1:29, 35, 1 Pet 1:19, 1 Kor 5:7, Ef 5:25ff.) Joh 14:15 – *Dersom dere elsker meg, holder dere mine bud* (v 21, 15:10, 1 Joh 2:5, 5:2). 14:23 – Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord (15:20, 17:6). Karakteristisk for Johannes-skriftene er

denne tosidighet beskrevet i *sendelsesrekken Sønnen – apostlene – kirken*:

- Faderens enbårne *Sønn i Jesu skikkelse* holdt sin Faders bud og overga læren fra ham – og intet annet, Joh 7:16 – *Min lære er ikke min, men hans som har sendt meg* (8:28f, 55, 12:49, 14:10, 24). Sønnens trofaste læreformidling i lidende lydighet gjorde ham til kirkens fremste martyr og Guds blodvitne for alle mennesker. Åp 5:6, 9 – jeg så et lam /...Og de sang en ny sang: Verdig er du til å motta boken og åpne dens segl, for du ble slaktet og har med ditt blod frikjøpt for Gud mennesker av alle stammer og tungemål...

Guds rene offerlam - slaktet på korset i Jesu skikkelse, er Guds evige Lam og skaperverkets sentrum, nå og på den nye jord. Åpenbaringsboken innskjerper *Kristus-bekjennelsens himmelske horisont* til trøst for den bekjennende kirke på jorden. Åp 14:4b – Det er de som følger Lammet hvor det så går. Det er de blant menneskene som er frikjøpt for å være en første frukt for Gud og Lammet. Han er ikke langt borte. Kirkens fremste martyr «går omkring blant de sju lyses-taker av gull», Åp 2:1, det vil si nærværende og virksom i sin kirke på jorden. (Jf 1 Pet 1:19, 2:21ff, 3:9, 15-18, 4:12-16. Heb 12:24.)

- *Jesu utvalgte apostler* holdt fast ved Sønnens ord fra Faderen og overga læren til kirken. 1 Kor 11:1 – Følg mitt eksempel, slik jeg følger Kristi eksempel. Og dere som er pastorer og biskoper for menigheten, skal være eksempler for hjorden, formaner Peter. (Joh 14:23, 17:6-8 (15:20), 18-23, 1 Joh 3:22-24, 5:3.)

- *Guds kirke* "holder Guds bud og har Jesu vitnesbyrd", Åp 12:17 (jf 14:2, 1 Joh 2:5, Mt 28:20, Apg 2:42). Denne kjærlighet til Jesu ord og bud er troens frukt av Kristi ord (Joh 6:29, 15:1-8, jf Ef 3:14-19). Troskapen medfører motsigelse og lidelse, men skjult under korset er den Oppstandne virksom i etterfølgernes liv. (1 Tess 2:13f, 2 Kor 4:7ff, 1 Tim 4:5-8, jf Åp 11:3, 17:6, 21:3.) **Illustrasjon:** *Stefanus*, Apg 7. *Paulus*, 2 Kor 4-5.

Apostlenes trofaste etterfølgere overgir den sunne lære – og ingenting annet (1 Tim 1:10, 4:6, 6:3, 2 Tim 4:3, Tit 1:9, 2:1). En troens bekjenner holder fast ved *apostlenes lære* (Apg 2:42, 13:12). Apostelens lære er Jesu Kristi lære – og omvendt (2 Tim 3:10 - *min lære* i motsetning til annen lære. Motiveringen er menneskenes frelse (1 Kor 15:1-3) og etterfølgelsens nådelønn (Mt 5:12).

Den trofaste kirke overholder Herrens bud i lydighet mot Sønnens lære fra Faderen. Kirkens forhold til Sønnen i hans tjenerskikkelse ligner hans forhold til Faderen (Joh 7:16, 8:44, jf 1:19f. Apg 22:18, Åp 12:11). Den trofaste kirke etterfølger Sønnens kamp mot djevlers lære (1 Tim 4:1), eller fremmed lære (1 Tim 1:3).

I *Lukas-evangeliet* er de tolv vitner i dobbel mening, både "øyenvitner" og "trosvitner", til den Kristus som er beskrevet "i Mose lov og i Profetene og i Salmene" (Lk 24:44). Dette vitne-forhold gjenspeiler Lukas' motivering – å undersøke Kristus-bekjennelsens begrunnelse i bevitnede hendelser og meningen med dem (Lk 1:1-4, Apg 1:1-3. Apg 1:3a, 3:13-15).

Det hefter ingen mangel ved "Skriftenes" Kristus-vitnesbyrd. Det var *oppfyllelsen* som

manglet. Kristus ”måtte” lide og oppstå fra de døde på den tredje dag, for at omvendelse og syndenes forlatelse skulle bli forkynt i hans Navn for alle folkeslag, ”og først i Jerusalem” (v 46f. Jf Joh 5:39, 46 osv. Jf ”måtte”, v 26, 44, 46).. Siden apostlene var øyenvitner og trosvitner til Messias-løftenes oppfyllelse, fikk ordene ”vitne” og ”apostel” sammenfallende innhold. I sin kronvitne-posisjon - og utrustet med Åndens gaver mer enn andre kristne, la de grunnvollene for kirkens liv i tidens løp (Apg 1:21f, Lk 24:48),

TROSKAPENS FORBILDE OG NORM

Åpenbaringsordets Gud - stilt fram for verden i Sønnens lidende lydighet, er kristnes forbilde og norm, Åp 3:14 - ”Amen, det troverdige og sanne vitne, BEGYNNELSEN til Guds skaperverk”. Ef 5:1 – Ha Gud som forbilde. I ham fins ingen forandring eller skiftende skygge (Jak 1:17). Utelukket er teorier om kirkens læreutvikling under ”læreembetets” ledelse, og utelukket er den praktiske fornuftsteologi med dens tilpasninger til yndlingsideer i samtiden.

Kristi delegater stiller med bundet mandat. *Hva Gud har betrodd dem fra begynnelsen, vil han ha tilbake ubeskåret og uten tillegg på den ytterste dag.* Trofaste forvaltere kjennes ikke på popularitet og imponerstatus, lik «hvitkalkede graver» (Mt 23:27/Lk 11:44). De kjennes på Kristi eksempel – på hvetekornets lov (Joh 12:24). De forvalter «Guds hemmeligheter» i samsvar med Herrens bud (1 Kor 5:1f), og fullfører sin dåp i enhet med Kristus i hans død (Rom 6:5, 8:38, 2 Kor 4:10-12. Joh 13:15, Ef 5:1, 1 Kor 4:16). I Ordets etterfølgelse er de forbilder. De troende ser Kristus-bildet avtegnet i deres liv og død, blir oppmuntret og holder fast ved håpets bekjennelse (jf Mt 16:21ff, Heb 10:23).

Det fins ingen reservasjonsrett i Guds kirke (Joh 10:1, 7f). Det helhetlige hensyn – «det vi alle er tjent med», samler ikke. Det gjør kirkens bekjennelse til den rett utlagte Skrift, gitt kirken i og med apostelordets lære. Bekjennelsen *samler i kraft av det Guds ord den bekjenner* – og ingenting annet. Det konkrete uttrykk er kirkefelleskap i samlingen om bekjennelsestro prester, hvor de fins (Joh 10:4, 9, 17:20). Der høres overhyrdens røst, tydelig og klart, og Ordets bekjennere følger ham. På dette vilkår samarbeider lekfolk med sin rettelig kalte prest, først og fremst i messen, og ellers etter anledning, behov og evne. Det krever et ordnet diakonat.

Den trofaste bekjennelse i lære og liv synliggjør kontrasten til kirkevirksomheter begrunnet i «villfarelsens listige kunster» (Ef 4:14). Med påstand om «dypere innsikt» legitimerer de sin overtredelse av Herrens bud, og med forestillingen om ”det sentrale” i kristentroen rangerer de læreavvik som «ikke kirkesplittende». De later som om Guds ord er utgått fra dem, eller kommet bare til dem (1 Kor 14:36). De **må** agere som alternativ til den bekjennende kirke. De består i kraft av reservasjon og **må** avvise konfesjon med aversjon. Fremgangsmåten er Nytestamentet ganske fremmed. Den strider mot Den Hellige Ånds språkbruk og Guds kirke på den ene grunnvoll. Bare hun har Kristi løfte om å triumfere over Guds fiendemakter (Mt 16:18. Jf 1 Mos 22:16f, Sal 86:11-15, 107:14-19, Jes 28:14-22, Jer 1:17-19. 1 Kor 3:11, Ef 2:20, osv).

Problemet er ikke den bibelske begrunnelse, men praksis. Kjødet stritter imot og søker bekvemme surrogatløsninger. De skilter med massens sympati, makthavernes gunst, og snusfornuftig kvasiteologi. Surrogatene splitter og sprer, forvirrer og forfører «disse små som tror på meg», Mt 18:6. Eller sagt med Abraham, Lk 16:31 - Vil de ikke høre Moses og Profetene, lar de seg heller ikke overbevise om noen står opp fra de døde. Prisen er høy, 1 Kor 14:36 - ikke godkjent. (1 Mos 3:1, 1 Kor 14:36, 38, 1 Pet 2:25, jf 3:10-17). Kvasiteologi blir avslørt med bekjennelsen, det vil si med den hengivne tilbakemelding til apostelordets lære fra Skriftens Herre. **Illustrasjon:** *Paulus*, 2 Kor 11. (Jf Mt 15:2, 7-9, Joh 8:44, Kol 2:8 osv.)

Dette var elementær kunnskap i de første kristengenerasjoner, slik det fremgår av «de apostoliske fedre» (f eks Clemens, Didakje, Ignatius o a). I kirkens wittenbergske reformasjon ble bekjennelse i nytestamentlig mening på nytt av grunnleggende betydning. Med homologi ble den rett utlagte Skrift stadfestet – med confirmatio. Slik ga reformasjonsfedrene til kjenne sin identifikasjon med den gamle kirke i skriftbunden tradisjon. Med Herrens apostler som forbilder, fremstod de som aposteldisipler lik Timoteus, Titus med flere.

Med samme bekjenneridentitet tar vi på ramme alvor Kristi varselrop mot fariseernes og sadduseernes lære (Mt 16:6, 11), og hører apostlenes formaninger som Guds ord fra Skriftens Herre. Da søker vi ikke kirkefellesskap på «en bredere plattform», men lar oss oppbygge som levende steiner i Guds kirke på apostlenes og profetenes grunnvoll. Her er det tale om kirkens bekjennelseskamp fra begynnelsen og hele veien, Mt 16:23 – Vik bak meg, satan! Du vil føre meg til fall. Du har ingen sans for det som Gud vil, bare for det som mennesker vil. Herrens apostel formidlet saken, Kol 2:8 – Se til at ingen røver dere bort med sin filosofi og tomt bedrag som støtter seg til menneskelige tradisjoner og verdens tenkemåte, men ikke til Kristus. (Jes 8:8-15. Mt 4:10, 7:6, 15ff. Joh 8:44, 17:20. Rom 16:17f, 1 Kor 2:11, 1 Tess 2:13f, 1 Pet 2:8b, Åp 14:4f, osv.)

Apostlene Peter og Paulus illustrerer med sine livshistorier bekjennelseskampens vilkår, følger og håp. Utrustet med Ånden på Pinsedagen, bekjente *Peter* Guds vitnesbyrd om Jesus: Gud var i Jesus og stadfestet – først med kraftgjerninger Jesu Guddoms person (Apg 2:2-4, 22, 24, 32), deretter med Jesu lovoppfyllelse i alles sted og Guds forsoning med verden i hans korsdød, og til sist med Guds vitnesbyrd på den tredje dag, da Gud oppreiste «sin tjener Jesus» fra de døde og stadfestet at han er «Livets Fyrste» - «Den Hellige og Rettferdige» (3:14f, 26). Ham måtte himmlen motta som skaperverkets midler og gjenløser, slik Gud hadde lovet (v 21).

På Pinsedagen fremstod Peter som bekjenner, da han talte på vegne av apostelkollegiet, og som øyenvitne og trosvitne til Messias-profetienes oppfyllelse. Da ble det evangeliske prekenembetet – løse- og bindemaktens embete - utøvd for første gang i den nye pakts gudsfolk. Men poenget er et annet: Den oppstandne og himmelfarne Jesus er ikke lenger bundet til endeligheten, men nærværende og virksom med Ord og sakrament i den forsamlede menighet.

Vi merker oss tre ting: (1) Peter utøvet det embete som fører *Kristus-bekjennelsen* i mun-

nen med skriftbevis, slik Jesus lærte, Apg 2:22-36. (2) Peter *proklamerte Guds vitnesbyrd*, som hadde oppreist Jesus fra de døde og gjort ham ”både til HERREN og til Kristus”, v 36. Og (3) Peter utøvte *forsoningens embete i Kristi sted*, da han formante rådville tilhørere til forlik med Gud og deretter forrettet dåpen i Jesu navn til syndenes forlatelse, v 37-40. *Konklusjon*: Med evangeliet og sakramentene forvaltet i Kristi sted, fremstår *Guds kirke i den nye pakt som en frukt av Åndens embete på nåderettens grunn*, v 41 (jf Joh 14:26, 15:26, 16:7, Apg 1:4.)

Hva den oppstandne Jesus hadde gjort med Peter, gjorde han også med *Paulus*. Den oppstandne Jesus åpnet Skriftene også for ham, så han oppfattet evangeliet om Jesu person og verk (Rom 1-5, Gal 3-4). **Illustrasjon**: *Kol 1:15-23* – om Kristi person (v 15-19), om Kristi verk (v 20-23).

Jesu utvalgte apostler bekjente *hva Gud hadde bekjent* på endegyldig vis. (Joh 1:14, 21:12-14, 1 Joh 1:1-4, Lk 24:30f.) Guds Jesus-vitnesbyrd i en rekke hendelser begrunner Guds kirkeorden i den nye pakt (Kristus-bekjennelsen, Herrens Nattverd, løse- og bindemakten apostolatet/det nytestamentlige *presteembete*, dåpbefalingen). Med stor konsekvens fulgte samlingen av de apostoliske skrifter i *Nytestamentet* – kirkens kánon (el rettesnor). Alt i Guds kirkeorden dreier seg om den samme uutgrunnelige og eviggyldige hendelse - ”den nye pakt i *mitt blod*”, gudmenneskets blod (Lk 22:20), som i himmelen så òg på jorden (Åp 7:9ff).

KONKLUSJON

Åpenbaringsordets Gud er kilden til kirkens bekjennelse og tro, vel begrunnet i en bevitnet Jesus-historie, slik Skriftene har sagt. Kirkens tro og bekjennelse er likeså unik som evangeliet er unikt. Det krever en rekke avgrensninger. Uten dem blir det unike tilslørt, relativisert og manipulert med den usaklige fremstilling.

Det fins bare *én gudstro* – den tro som Gud skaper ved evangeliet. «Vår hellige tro» er Guds tro, *den* tro som Gud er opphav til og gir ved evangeliet. Utelukket er menneskenes gudemylde og gudsforestillinger, og alt hva mennesker setter sin lit til og kaller «mening med livet». Slikt vitner om vantro – uten gudsfrykt og kjærlighet til åpenbaringsordets Gud.

Vi *kommer* til troen, for troen representerer en virkelighet *før* jeg tror og anvender dens goder på meg selv. Med apostelordets lære (NT) mottar vi Jesu undervisning i «Skriftene» (GT). Han underviser oss i troen, vi mottar hva troen bringer fra Gud, og vokser og blir rotfestet i troen.

Troens innhold er «Guds rettferdighet» i egen person - Jesus Kristus gitt som *gave*, og med ham det nye livet med ham som *eksempel*. Gave-evangeliet bringer den kunnskap som lar oss kjenne åpenbaringsordets hellige Gud som venn til venn, på abrahams vis. Derfor er ikke trosbekjennelsen *målet*, men ham vi bekjenner - Gud Fader, Sønn og Helligånd, èn sann Gud nå og i evighet.

Det er ikke mulig å bekjenne den nytestamentlige tro uten de avgrensninger som Kristus og hans apostler krever. Utelukket er menneskers overhøyhetskrav, bekjennelsestvang og

voldsbruk. - Utelukket er reservasjoner mot apostelordets lære. - Utelukket er kirkefelleskap begrunnet i skjønsmessige betraktninger om tilstrekkelig enighet. - Utelukket er de kvalifiseres bekjennelse, begrunnet i mystisk-religiøse opplevelser og fromhetsytelser. - Utelukket er bekjennelse i privatrettslig mening, som om Konkordiebokens bekjennelser er uttrykk for kristentroen den gang *da* - i en begrenset i tid, og den gang *der* - i et avgrenset område, som om kirkens bekjennelse er en funksjon av kulturgeografiske omstendigheter og uten motkulturell kraft.

Kirkens problem er kjødets trang til bekvemme løsninger av frykt for omkostningene. Alternativene konfesjon og reservasjon utelukker hverandre gjensidig. Kirkens bekjennelse stille oss i et umiddelbart forhold til den rett utlagte Skrift, gitt kirken i og med apostelordets lære fra Skriftens Herre. Bekjennelsens autoritet og samlende kraft består i det Guds ord den bevitner og stadfester på apostolisk vis. Bekjennelsestroskap og bibeltroskap er to sider av samme sak – Kristi etterfølgelse. Den omfatter mer enn dødelige overskuer. Vi må nøye oss med noen ledetråder, her begrunnet i min oversikt. «Å bekjenne troen» - hva er det?

- Å bekjenne hva Gud har bekjent om Jesus fra Nasaret: Sann Gud og sant menneske, som led, døde og oppstod på den tredje dag til frelse for hver den som tror.
- Å stadfeste den rett utlagte Skrift fra dens Herre, en utleggelse av himmelsk opprinnelse og med en visdom så ganske annerledes enn denne verdens visdom.
- Å bekjenne ham som er troens rettferdighet for Gud: Gudmennesket Jesus - vår adgang til Faderen og vårt himmelske kall, og vente ham som vår Frelser på Dommens dag..
- Å ta del i den bekjennende kirkes hengivne tilbakemelding til den treene Gud, som lar syndere kjenne ham ved den han utsendte, Jesus Kristus, og ha evig liv.
- Å etterfølge Jesus med de omkostninger som Gud tillater, alltid med nådelønnen for øye, og til sist få skue Guds herlighet og lovsynge ham sammen med Guds engleskarer og alle Guds hellige i fullkommen glede, hvile og fred til evig tid.
- Å bruke apostelordets lære som rettesnor for prestens gjerning og døptes liv.
- Å ta del i den evige lovprisning mellom personene i Den Hellige Treenhet, og utbre troens lovsang med munnens bekjennelse og kirkens misjon til folkene.
- Å ta del i Sønnens glede sammen med Faderen og Ånden, når Sønnens legeme og blod rekkes fram i sakramentets skikkelser.

E-post: kaare.svebak@gmail.com